

درباره نمایش «کجایی ابراهیم؟»
به کارگردانی لیلی عاج

نگاه خیره ابراهیم به رنج ما

محمد حسن خدایی - منتقد/ اولویت اصلی لیلی عاج در نشان دادن فقر و فاقه این روزهای مردم، به استناد اجراهایی که بر صحنه آورده دیگر بر کسی پوشیده نیست. او را می توان نویسنده و کارگردانی دانست که دغدغه بازنمایی رنج و فروستگي زندگی روزمره مردم را دارد. قند خون، کمیته نان و حتی نمایش «کجایی ابراهیم؟» این گرایش را نشان می دهد و آن را بدل به نوعی هویت هنری می کند. هر چقدر بر حجم مشکلات جامعه افزوده می شود به نمایش در آوردن اش هم ضرورت بیشتری می یابد. بنابراین پرسش از سیاست بازنمایی رنج و فلاکت در آثار لیلی عاج امری گشوده باقی می ماند. اینکه آیا این فرم روایی به تخفیف رنج منجر می شود یا با فرمی که در روایتگری انتخاب کرده آن را بیش از پیش به امری خبری و مسأله زدایی شده تبدیل می کند. نمایش «کجایی ابراهیم؟» روایتی است از آن برهه از زندگی شهید ابراهیم هادی در عملیات والفجر مقدماتی، که هنگام محاصره در کانال کمیل، تلاش داشت با رشادت همزمان خویش را روحیه بخشد و در مقابل آتش دشمن از آنان محافظت کند. لیلی عاج با پژوهش هایی که انجام داده،

در تمنای روایتی تازه از زندگی ابراهیم هادی است. فرمی که او به کار بسته، مبتنی بر یک ناظر بیرونی از زمان حال است. یعنی یک جوان هنرمند که این روزها در اوج به بن بست رسیدن در زندگی خویش، مشغول نقاشی کردن تصویر ابراهیم هادی بر یکی از بیلبوردهای نصب شده در اتوبانی در کلانشهر تهران است. پدر این جوان که روزگاری دوست ابراهیم هادی بوده، گویا با بسته شدن کارخانه ای که در آن مشغول به کار بوده دست به خودکشی زده و بنابر مدعی فرزندش، ژن خودکشی را به او منتقل کرده. او که برای ترسیم خلاقانه تصویر شهید، مشغول قرائت زندگی نامه ابراهیم هادی است، این امکان را دارد که میان صفحات مختلف زندگی نامه این شهید، دست به انتخاب زند. سینا بیلاق بیگی در مقام طراح صحنه، نقاش جوان را بر فراز کانال کمیل قرار داده تا شاهد حوادث و رشادتهای همزمان تحت محاصره دشمن باشد. از نکات قابل اعتنای اجرا، اتصال گذشته، حال و آینده این افراد به میانجی حضور این جوان است. او با ترسیم اکنون جامعه و سختی ها و مشکلات مردم، ابراهیم هادی و همزمانش را، دل نگران آینده ای می کند که قرار است بعد از آنان فرابرسد. از این منظر و در روایت لیلی عاج، دهه شصت و مناسبات دوران دفاع مقدس و فضای پسانقلابی، واجد ارزش های انسانی است و

از نکات قابل اعتنای
اجرا، اتصال گذشته،
حال و آینده این افراد
به میانجی حضور این
جوان است

مناسبات جامعه بسیار بیش از اکنون، امکان همبستگی و زندگی در کنار یکدیگر را فراهم می کند. با آن که می توان با چشم اندازی که لیلی عاج ترسیم کرده تا حدی موافق بود اما نمی شود بر این نکته اشاره نکرد که جامعه ایرانی هم به مانند یک دولت- ملت مدرن، در حال زیستن در شکلی از سرمایه داری است و لاجرم مناسبات افراد ذیل انتزاع و تقسیم کار اجتماعی، نمی تواند تنها با همبستگی دوران انقلاب و جنگ سامان یابد. در آخر اجرا وقتی همزمان در کنار یکدیگر و بر سرب سفره می نشینند و رنج مردمان آینده را بر زبان می آورند و منقلب می شوند، نگاه رمانتیک لیلی عاج نسبت به گذشته به حد نهایت خویش می رسد.

ویدا موسوی کارگردان اصفهانی حاضر در سی و نهمین
جشنواره تئاتر فجر:

حمایت از جوانان دستاورد مهم جشنواره است

میترا رضایی - خبرنگار/ ویدا موسوی ۱۵ سال است در زمینه تئاتر فعالیت می کند؛ ۸ اثر را کارگردانی کرده و در ۱۵ نمایش بازی کرده است و با کارگردانی نمایش «بهشت حکیم الله» به عنوان نماینده اصفهان در سی و نهمین جشنواره تئاتر فجر حضور دارد ویدا موسوی درباره نمایش «بهشت حکیم الله» گفت: این اثر تلفیقی از زبان فارسی دری و فارسی محاوره است. این متن تک پرسوناژ نوشته شده بود و بقیه نقش ها فقط به صورت صدا حضور داشتند اما تصمیم گرفتیم برای صداها هم عروسکی درست کنیم و در یک فرآیند ۵-۶ ماهه این نمایش شکل گرفت و برای جشنواره مقاومت آماده شد. وی افزود: «بهشت حکیم الله» در ابتدا برای جشنواره مقاومت تولید شد در این جشنواره در ۹ رشته کاندید شد و در ۷ بخش تندیس گرفت و هم از جشنواره مقاومت و هم از طرف جشنواره استانی اصفهان به جشنواره فجر ۳۹ معرفی و در بخش رقابتی جشنواره پذیرفته شد.

شرایط کرونا باعث شد
در سال گذشته اجراها
آنلاین شود که آن هم
در این شرایط بد نبود و
روزنه امیدی بود

موسوی به تلاش استان اصفهان برای شرکت در جشنواره های کشوری اشاره کرد و گفت: اصفهان جزو استان هایی است که هر سال برای رقابت های استانی و جشنواره فجر تلاش می کند و با تمام عشق و توان شان آثارشان را تولید و ارسال می کنند. بنابراین اگر بتوانیم به عنوان نماینده استان اصفهان جوایزی از جشنواره فجر به خانه ببریم، هنرمندان هم استانی مان انگیزه پیدا می کنند و هیچ چیزی ارزشمندتر از پیدا کردن انگیزه در یک جامعه نیست. انگیزه برای کار کردن برای پیشرفت.

موسوی جشنواره تئاتر فجر را یکی از مهم ترین رویدادهای تئاتری کشور دانست و گفت: جشنواره فرصت خیلی مناسبی است برای اینکه جوان ترها بتوانند با نگاه و دیدگاه پیشکسوتان قدیمی تئاتر آشنا بشوند و بسیار یاد بگیرند. به نظر من جشنواره تئاتر فجر می تواند یک کلاس یا کارگاه آموزشی از مطلب زیربنایی تئاتر برای تازه کارها باشد.

این کارگردان ۲۸ ساله حمایت جشنواره فجر از جوانان را اقدامی ارزشمند خواند و افزود: اتفاق خیلی مهم و ارزشمندی که در این دوره جشنواره دیدم حمایت از جوان های تازه کار بود. در جشنواره از اندیشه های نو استقبال می کنند. همین که جوان ها را می بینید از نظر من بزرگ ترین رسالتی است که جشنواره فجر می تواند رقم بزند جوان هایی که در شرایط بد اقتصادی با سرمایه های شخصی پای عشق و هدفشان که تئاتر است ایستاده اند.

ویدا موسوی درباره حضور ۵۰ درصدی تماشاگران جشنواره ۳۹ گفت: برای هر بازیگر تئاتر جذاب ترین رخداد این است که تماشاگرش را از نزدیک ببیند و ارتباط حسی برقرار کند، پس این اتفاق خیلی عالی است. شرایط کرونا باعث شد در سال گذشته اجراها آنلاین شود که آن هم در این شرایط بد نبود و روزنه امیدی بود ولی حضور تماشاگر حس بسیار بهتری است.